

et Regulativ, hvorefter disse Kontrakter skulle formes, og § 6 bestemmer, at man ikke skal spørge Kommunernes overordnede Autoriteter for at gennemføre denne Lov. Det kan gerne være, at de her stillede Betingelser maaske ere vel strenge, men det gælder om, at Begyndelsen ikke bliver saaledes, at den bliver afskrækkende for Kommunerne. Jeg er ikke blandt dem, som tro, at der er nogen som helst Risiko for Kommunerne ved at gaa ind paa denne Tanke, men jeg har hørt fra forskellig Side, at der næres en vis Frygt i saa Henseende, og derfor ere vi gaaede forsigtigt frem, men skulde det høje Ting eller den ærede Minister være tilbøjelige til at ønske Lempelser i Forslaget, ere vi meget villige dertil. Er blot Forsøget gjort, føler jeg mig overbevist om, at den Tid snart vil komme, da det vil vise sig, at vi kunne lempe Bestemmelserne, der her ere fremsatte, lige overfor Fæsteren eller Brugeren.

Nu bliver Spørgsmaalet: Er det mere betryggende for disse Folk at komme i Besiddelse af Jorden paa den her foreslaaede Maade end efter den nugældende Lov? Det afhænger noget af, hvorledes man ser paa dette Forhold. Blicher man staaende ved de 5,000 Kr., som Loven bestemmer, vil jeg indrømme, at saa er der mere Fordel ved at benytte den bestaaende Lov, men den bliver jo ikke ophævet, og de, der hellere ville bruge den Form, kunne bruge den. Men som jeg før har nævnt, er Forholdet i Praksis netop dette, at man som Regel overstiger de 5,000 Kr. og det i ikke ringe Grad, og derved fremkomme netop de Vanskeligheder, der føles saa generende af de Folk, som komme ind i disse Hjem. Taler man med de Folk, der have indskrænket sig til de 5,000 Kr., som Loven bestemmer, hører man, at de saa godt som alle sige: Jeg fortryder det, det var kedeligt, at jeg ikke tog den Tønde Land eller to til, nu ser jeg Ulemperne ved, at jeg kun har 4 Tdr. Land, jeg ser, at der fordres alt for stor en Andel af det, der avles paa Lodden, naar man skal holde en Hest til at dyrke den med. Jeg skal tage et Par smaa og korte Eksempler for at vise, hvorledes Forholdet vil stille sig imellem den bestaaende Lov og det her foreliggende Forslag.

Tage vi et Hus, der virkelig er opført for 5,000 Kr., af hvilke Manden har faaet 4,500 Kr. at laane, har det været nødvendigt for ham at møde med de 500 Kr. selv. Sætte vi nu Jorden til 2,400 Kr., Bygningerne til 2,000 og Besætningen til 600 Kr., vilde den samme Mand, hvis han

benyttede sig af det her foreliggende Lovforslag, komme til at svare aarlig 866 Kr. Efter § 3 faar han Arvefæste, saa skal han selv bebygge og besætte Lodden, og dertil faar han saa et Laan af $\frac{2}{3}$, og efter § 4 skal han svare 5 pCt. i Indfæstning af 4,400 Kr., det er 220 Kr., og saa skal han levere Besætning for 600 Kr., det bliver 820 Kr. Det vil altsaa sige, at naar vedkommende nøjes med et Brug, der ikke koster mere end 5,000 Kr., og han faar 4,500 Kr. i Laan, er det en Fordel for vedkommende, at han kun skal møde med 500 Kr., medens han efter § 3 skal møde med 866 Kr. og efter § 4 med 820 Kr. Men gaar man blot op til en Jordlod paa 6,000 Kr., bliver Forholdet straks et andet. Tager en Mand nu, efter at han er bleven færdig med at bygge og besætte sit Hus, en saadan Jordlod, at det staar ham i 6,000 Kr., siger Kommissionen: Vi gaa op over Lovens Maksimum med 200 Kr., du faar Laan efter 5,200 Kr., det er 4,700 Kr., altsaa bliver der 1,300 Kr. tilbage. Hvad vil nu den Mand komme til at svare? Efter Lovforslagets § 3 skal han møde med 933 Kr., efter § 4 med 965 Kr., og dersom man blot vil gaa til 7,000 Kr., bliver Forholdet endnu heldigere efter Lovforslaget her end efter den nuværende Lov. Det er en Sammenligning, som let kan gøres af enhver.

Det kunde maaske nok siges, at disse Bestemmelser ere vel strenge for Brugerne. Naar vi have opstillet Betingelserne saaledes, er Grunden, at vi ikke ønske, at Kommunerne eller andre skulle blive bange for at gaa ind paa dette Fæstevæsen af Frygt for, at der derved skulde afstedkommes Ulykker. Hovedsagen er, at der ifølge Loven ikke er nogen Hindring for, at Folk kunne komme i Besiddelse af saa store Jordlodder, som man sætter Pris paa, og det forekommer mig at være en stor og meget vigtig Ting baade for dem, der skulle have saadanne Lodder, og som sætte Pris paa at faa dem saa store, at de kunne holde en Hest, men ogsaa for os andre, der sætte Pris paa at faa mange Hjem af den Slags. Det, der har stor Betydning for hele dette Spørgsmaals Løsning, er, at de Folk, som skulle have disse Lodder, komme i Gang, at de faa de Bygninger, den Besætning og det Inventarium, som de have Brug for til disse Lodder, og at de saa, naar de ere færdige, komme til at svare 10—20 Kr. mere aarlig, tror jeg ikke er Hovedsagen. Jeg har i hvert Fald gjort den Erfaring, at naar disse Smaasteder ere i Orden, og alt er, som det skal